

บทที่ 3

หลักเกณฑ์ในการใช้อำนาจรัฐแสวงหาพยานหลักฐาน จากร่างกายผู้ต้องหาตามกฎหมายของต่างประเทศ

เนื่องจากการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นหลักเกณฑ์ และแนวทางมาจากการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในต่างประเทศ จึงจะได้ทำการศึกษาถึงการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาของประเทศไทย โดยละเอียดเป็นลำดับ

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นวิธีการที่ฝ่ายรัฐบาลกวมร่างกายของผู้ต้องหา เพื่อให้ได้พยานหลักฐานมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดี ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ให้ไว้ในการรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา กฎหมายที่ให้อำนาจแก่รัฐดังกล่าว คือ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายจราจร

3.1.1 หลักเกณฑ์การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เนื่องจากตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและก้าวหน้า ศาลสูงของสหรัฐจึงได้พัฒนากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเน้นถึงความสำคัญของบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญของสหรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญา ฉะนั้นกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงถูกเรียกอีกชื่อว่า กฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญาแนวรัฐธรรมนูญ (Constitutional Criminal Procedure)¹

รัฐธรรมนูญของสหรัฐได้ประกาศใช้ เมื่อ ค.ศ. 1787 และแก้ไขเพิ่มเติม (Amendments) ต่อมาเรื่อย ๆ รวม 25 ฉบับ (ฉบับสุดท้าย ปี ค.ศ. 1967) บทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 10 (First Amendment to Tenth Amendment) ได้ประกาศใช้บังคับเมื่อ ค.ศ. 1791 ในสมัยประชุมแรกของรัฐสภา บทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 10 นี้ ได้บัญญัติคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ของบุคคล จึงมีชื่อเรียกว่า The Bill of Rights ซึ่ง The Bill of Rights นี้เองที่เป็นมาของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแนวรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน² กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐจึงมีความสัมพันธ์กันในการบังคับใช้กฎหมาย

ในการแสวงหาขานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา นั้นมีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ที่บัญญัติให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐในการแสวงหาขานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา โดยบัญญัติไว้ตอนหนึ่งว่า³

"สิทธิของประชาชนที่จะมีความปลอดภัยในร่างกาย....จากการถูกตรวจค้นหรือยึดโดยไม่มีเหตุอันควร จะละเมิดมิได้ และจะออกกฎหมายเพื่อกระทำใด ๆ ไม่ได้ เว้นแต่จะมีเหตุอันควร เชื่อถือซึ่งได้รับการยืนยันด้วยถ้อยคำสาบานหรือคำปฏิญาณ และโดยเฉพาะต้องระบุสถานที่ที่จะค้น หรือบุคคลที่จะถูกจับกุม หรือสิ่งของที่ จะยึดไว้ในหมายนั้น"

¹ วิสาร พันธนะ. "วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา", คูลพาท, เล่มที่ 5, 2521:41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

³ วิษณุ เครืองาม, กฎหมายแองโกลอเมริกัน, หน้า 167.

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) เป็นหลักประกันสิทธิส่วนตัวของผู้ต้องหาจากการที่ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายดังได้กล่าวแล้วในบทก่อน แต่อย่างไรก็ดี บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 มิได้บัญญัติขึ้นมาแต่เพียงนามธรรมแต่เป็นการบัญญัติเพื่อให้มีผลในการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ⁴ และปรากฏว่าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ทำให้เกิดความสับสนแก่ศาลและผู้บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาอยู่เสมอ ซึ่งความสับสนนี้เกิดจากถ้อยคำในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 นี้เอง คือ⁵

1. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ห้ามการตรวจค้นและยึดโดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable searches and seizures)
2. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 บัญญัติให้การตรวจค้นและยึดทำได้เมื่อมีหมายค้นโดยชอบด้วยกฎหมาย (valid search warrant)
3. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ได้กล่าวถึงเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ที่จะต้องมีในการออกหมายค้น หรือการค้นใด ๆ

1. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ห้ามการตรวจค้นและยึดโดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable searches and seizures)

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ไม่ได้ห้ามการแสวงหา

⁴ American Jurisprudence (Vol. 68), P. 661.

⁵ Peter W. Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme Court's View Cases, P. 140.

พยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาทุกกรณี แต่ห้ามเฉพาะการตรวจค้นและยึด โดยไม่มีเหตุอันควร^๕ เหตุอันควร (reasonable) จึงใช้ในการตัดสินอำนาจรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4^๗ ศาลจึงได้มีการขีดเส้นระหว่างการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควรและไม่มีเหตุอันควร ซึ่งหลักเกณฑ์ของการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควรและไม่มีเหตุอันควรมีแนวทางจากการวางหลักเกณฑ์ของศาลสูงสหรัฐอเมริกาในคดี *Schmerber V. California*, 384 U.S. 757, 771 (1965) และคดี *Rochin V. California*, 342 U.S. 165, 172 (1952) โดยที่ในคดี *Schmerber V. California* ศาลตัดสินให้ฝ่ายรัฐแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ แต่ในคดี *Rochin V. California* ศาลตัดสินให้ฝ่ายรัฐไม่มีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาซึ่งการวางหลักเกณฑ์ของศาลสูงสหรัฐอเมริกาทั้งสองคดีมีข้อเท็จจริงในคดีที่แตกต่างกันออกไป

ในคดี *Rochin V. California*, 342 U.S. 165, 172 (1952) ศาลสูง แห่งสหรัฐอเมริกาได้มีคำตัดสินว่าการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ฝ่ายรัฐกระทำการตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควร (Unreasonable Search) ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีมีอยู่ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบทราบชื่อนาย Rochin เป็นผู้ค้ายาเสพติดจึงไปที่บ้านของนาย Rochin และถามนาย Rochin ถึงยาเสพติด ในทันใดนั้นนาย Rochin ก็ได้เอายาเสพติดที่บรรจุแคปซูลกลืนเข้าไป เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 คนได้เข้าประชิดตัวนาย Rochin

^๕ Ibid.

^๗ Ibid, p 662.

โดยรวดเร็วและพยายามที่จะเอาแคปซูลที่นาย Rochin กลืนเข้าไปออกมาแต่ก็ไม่สามารถเอาออกมาได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงใส่กุญแจมือนาย Rochin และพานาย Rochin ไปยังโรงพยาบาล เมื่อไปถึงโรงพยาบาลแล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจคนหนึ่งออกคำสั่งให้แพทย์ทำให้นาย Rochin ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ต้องหา อาเจียนออกมาโดยการให้ยาถ่ายใส่หลอดเจาะท้องและส่งไปยังกระเพาะอาหาร ของนาย Rochin โดยนาย Rochin ไม่ได้ยินยอมให้กระทำ ซึ่งจากการบีบกระเพาะอาหารนี้ทำให้นาย Rochin อาเจียนออกมาและพบแคปซูล 2 หลอดซึ่งบรรจุมอร์ฟีนอยู่ภายในปะปนกับเศษอาหารที่อาเจียนออกมานั้น ต่อมานาย Rochin ถูกฟ้องร้องเป็นจำเลยและศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษฐานมีมอร์ฟีนไว้ในครอบครอง โดยตัดสินจำคุก 60 วันด้วยการใช้แคปซูลที่บรรจุมอร์ฟีน 2 หลอดที่เขาอาเจียนออกมานั้นเองเป็นพยานหลักฐานในคดีนาย Rochin จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ก็ยังคงพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษนาย Rochin จนกระทั่งคดีขึ้นมาสู่ศาลสูงโดยศาลสูงมีคำตัดสินว่าการกรอกยาให้จำเลยอาเจียนออกมามีที่เจ้าพนักงานตำรวจได้กระทำเป็นการกระทำที่ทารุณโหดร้ายขัดต่อกระบวนการยุติธรรม (due process clause) ที่บัญญัติคุ้มครองในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 14 เนื่องจากเป็นการกระทำที่ทำร้ายสามัญสำนึก (shock the conscience) การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายดังกล่าวจึงเป็นการตรวจค้นที่ไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search) ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีอำนาจทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายได้ดังบัญญัติไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ในการนี้พยานหลักฐานที่ได้รับคือแคปซูลบรรจุมอร์ฟีน 2 หลอด ไม่อาจนำมารับฟังเป็นพยานหลักฐานในการลงโทษจำเลยได้

สำหรับคดี *Schmerber V. California* ศาลสูงได้ตัดสินว่ารัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้เป็นการตรวจค้นที่มีเหตุอันควร การตัดสินของศาลสูงในคดี *Schmerber V. California* ได้อ้างถึงคดี

Breithaupt V. Abram, 352 U.S 432, 77 S.Ct. 408, 1 L.ed 2d 448 (1957) ที่มีมาก่อนแล้ว โดยคดี Breithaupt V. Abram มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เจาะเลือดของผู้ขับรถกรณีขับรถชนกันทำให้มีการตายเกิดขึ้นซึ่งได้เจาะเลือดในขณะที่เขาไม่รู้สึกรู้ตัว เมื่อคดีขึ้นสู่ชั้นพิจารณาศาลได้ตัดสินลงโทษจำเลยโดยใช้ผลการเจาะเลือดในชั้นสอบสวนที่แสดงถึงความมั่นใจของจำเลยเป็นพยานหลักฐานในการลงโทษ โดยเน้นถึงว่าตัวอย่างเลือดนั้น "ได้มาภายใต้การปฏิบัติของแพทย์" และ "การเจาะเลือดตรวจพิสูจน์เป็นสิ่งปกติในชีวิตประจำวัน" ฉะนั้นสัดส่วนของ "ผลประโยชน์ของรัฐในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ตัดสินความมั่นใจซึ่งเป็นสาเหตุใหญ่ประการหนึ่งของภัยร้ายแรงบนท้องถนน" ย่อมมีอยู่เหนือ "การรบกวนเล็กน้อย" ต่อร่างกายของบุคคล การเจาะเลือดจึงไม่เป็นการตรวจค้นและยึดโดยผิดกฎหมายที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 และ 14 และในคดี Schmerber V. California จำเลยถูกลงโทษโดยศาลชั้นต้นของนคร Los Angeles ฐานขับรถในขณะที่มึนเมาสุรา ข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยถูกจับในขณะที่เข้ารับการรักษายาบาลอยู่ที่โรงพยาบาล เนื่องจากได้รับบาดเจ็บ จากอุบัติเหตุรถชนที่จำเลยเป็นผู้ขับ และเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปที่โรงพยาบาลสั่งให้แพทย์ทำการเจาะเลือดจากร่างกายของจำเลยที่โรงพยาบาลนั่นเอง ผลของการพิสูจน์ในชั้นสอบสวนได้นำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา จำเลยโต้แย้งรายงานผลการพิสูจน์เลือดเป็นพยานโดยอ้างว่าการเจาะเลือดเป็นการตรวจค้นที่ไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search) ฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ศาลสูงได้ปฏิเสธข้อโต้แย้งของจำเลยโดยแสดงเหตุผลว่าปริมาณเลือดที่เจาะจากร่างกายของจำเลยเป็นปริมาณเพียงเล็กน้อยและการเจาะเลือดก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ไม่เกิดบาดแผลหรือความเจ็บปวดใด ๆ แก่บุคคลส่วนมากและจำเลยก็ไม่ได้เป็นหนึ่งในจำนวนของคนไม่กี่คนที่ต้องเกรงกลัวต่อการเจาะเลือดอันมีเหตุต่อสุขภาพของตน หรือมีผลในทางศาสนาที่ตนนับถืออยู่ การปฏิเสธการเจาะเลือดหาความมั่นใจจึงเท่ากับกรณีที่จำเลยปฏิเสธการหาความมั่นใจจากลมหายใจโดยใช้

เครื่อง breathalyzer นั้นเอง นอกจากนี้ในรายงาน ผลการพิสูจน์เลือดยังแสดงให้เห็นว่าการเจาะเลือดได้ปฏิบัติตามความเหมาะสมโดยแพทย์ในโรงพยาบาลด้วยวิธีการในทางการแพทย์อีกด้วย บุคคลและสถานที่ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเจาะเลือด ถ้าหากว่าการเจาะเลือดกระทำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วก็จะทำให้เกิดความเสียหายและความเจ็บปวด แต่เมื่อจำเลยได้รับการปฏิบัติจากแพทย์ในโรงพยาบาลจึงไม่ฝ่าฝืนสิทธิของจำเลยภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 และฉบับที่ 14 ที่เป็นอิสระจากการตรวจค้นและยึดโดยไม่มีเหตุอันควร การรบกวนร่างกายผู้ต้องหาเพียงเล็กน้อย (minor intrusion) เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีอำนาจกระทำได้

จากคำตัดสินในคดี Schmerber V. California และคดี Rochin V. California มีการให้เหตุผลในการตัดสินแตกต่างกัน กล่าวคือมาตรฐานของคดี Rochin V. California เป็นมาตรฐานในทางกฎหมาย แต่มาตรฐานของคดี Schmerber V. California เป็นมาตรฐานทางกฎหมายร่วมกับการแพทย์^๑ ซึ่งมาตรฐานของคดี Schmerber V. California อาจเปลี่ยนแปลงได้ที่ใช้ความรู้ทางการแพทย์ตัดสินว่าการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายเพียงใดที่เป็น การรบกวนมากและเพียงใดเป็นการรบกวนเล็กน้อย (major and minor intrusion) ซึ่งจะมีผลทำให้การตรวจค้นที่มีเหตุอันควรหรือไม่มีเหตุอันควรแต่คดี Rochin V. California ศาลสูงตัดสินโดยให้เหตุผล

---

^๑ Leonard Bruce Mandell, L. Anita Richardson,

"Surgical Search : Removing a Scar on the Fourth Amendment",
The Journal of Criminal Law & Criminology (Vol. 75), 1984,
 P. 535.

ทางกฎหมายจากการจับเอาสิ่งของออกจากกระเปาะอาหารของจำเลย ซึ่งแม้ว่าจะมีการใช้วิธีการทางการแพทย์ที่เล็กน้อย แต่ศาลก็มีคำตัดสินว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายในการกระทำที่ไม่เหมาะสมในการให้ได้พยานหลักฐานนั้นมา โดยให้เหตุผลว่าเป็นการกระทำที่ทำความรู้สึก (shock the conscience) ซึ่งเหตุผลของศาลนี้เป็นมาตรฐานของคดี Rochin V. California ที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้จากการตรวจค้นและยึดในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4^๑

การอ้างอิงของศาลในกรณีที่ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาโดยการเทียบเคียงคดี Rochin V. California และคดี Schmerber V. California นั้นหากข้อเท็จจริงใกล้เคียงกับคดี Schmerber V. California การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร (reasonable search) แต่หากข้อเท็จจริงใกล้เคียงกับคดี Rochin V. California การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นการตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search)^{๑๐} โดยพิจารณาถึงเหตุผลทั้งสองคดีประกอบในการวินิจฉัย ซึ่งในภายหลังได้มีคดี Lee V. Winston , 717 F. 2d 888 (4 th Cir. 1983) ที่ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาโดยการผ่าตัดเอาหัวกระสุนออกจากร่างของเขา โดยศาลในคดีนี้ได้นำเอาคดี Schmerber V. California และคดี Rochin V. California ประกอบการตัดสินของศาล โดยมีข้อเท็จจริงในคดีอาญาอยู่ว่าจำเลยถูกยิงที่หัวเข้าด้านซ้ายในระหว่างการกระทำความผิด 2 ข้อหา คือความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ และทำร้ายร่างกายโดยเจตนาฝ่ายรัฐ

^๑ Ibid.

^{๑๐} Ibid., P.532.

ต้องการเอาหัวกระสุนที่ฝังอยู่ที่หัว เข้าของจำเลยออกมาเพื่อนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับจำเลย ในชั้นต้นนั้นศาลมลรัฐอนุญาตให้มีการผ่าตัดเอาหัวกระสุนออกมาได้ โดยใช้มาตรฐานของคดี Schmerber v. California ซึ่งศาลมลรัฐแสดงความเห็นว่าการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของบุคคล โดยการผ่าตัดหัวกระสุนออกนั้นเป็นการกระทำต่อร่างกายเฉพาะส่วน (local anesthetic) อันเป็นการรบกวนเล็กน้อย (minor intrusion) ไม่มีความเสี่ยงต่ออันตรายใด ๆ แต่จำเลยได้อุทธรณ์และแสดงต่อศาลถึงรายละเอียดในเนื้อหาของเรื่องนี้ว่ามีการแตกต่างจากคดี Schmerber v. California เกี่ยวกับวิธีการในทางการแพทย์ที่ชี้ให้เห็นว่าการผ่าตัดเอาหัวกระสุนออกเป็นการทำให้เกิดผลต่อร่างกายโดยทั่วไป (general anesthetic) และคำให้การในทางการแพทย์ได้ชี้ให้เห็นว่าการทำให้เกิดผลต่อร่างกายโดยทั่วไป (general anesthetic) ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายศาลจึงได้มีความเห็นตรงข้ามกับความเห็นในชั้นต้น และตัดสินว่าการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายด้วยการผ่าตัดเอาหัวกระสุนออกมาเป็นการตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควรภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ซึ่งความเห็นของศาลในครั้งหลังเป็นการนำเอามาตรฐานของคดี Rochin v. California มาใช้ตัดสิน¹¹

จากหลักเกณฑ์ของศาลสูงเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹¹ ศาลในคดี Lee v. Winston, 717 F.2d 888 (4th Cir 1983) ได้ตัดสินโดยใช้ถ้อยคำที่ปรากฏในคดี Rochin v. California ประกอบการตัดสินของศาล โดยแสดงว่า "การทำให้เกิดผลต่อร่างกายโดยทั่วไป (general anesthetic) เป็นสิ่งสำคัญต่อศาลในการสรุปว่าวิธีการนั้นทำร้ายสามัญสำนึก (shock the conscience)"

ผู้ต้องหาที่ได้วางบรรทัดฐานเอาไว้ ให้การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เกิดจากการรบกวนร่างกายผู้ต้องหา (major intrusion) หรือการทำร้ายสามัญสำนึก (shock the conscience) เป็นการตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search) ซึ่งฝ่ายรัฐจะกระทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นการรบกวนมาก (major intrusion) หรือทำร้ายสามัญสำนึก (shock the conscience) นี้ไม่ได้เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหา แต่ถ้าการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ฝ่ายรัฐกระทำนั้นเกิดจากการรบกวนร่างกายผู้ต้องหาเพียงเล็กน้อย (minor intrusion) ตามเหตุผลในคดี *Schmerber v. California* แล้วการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาดังกล่าวเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร (reasonable search) ซึ่งการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาอันเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร เพราะเป็นการรบกวนร่างกายผู้ต้องหาเล็กน้อยนี้ ได้แก่การรบกวนผู้ต้องหา เพื่อนำเอา "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหาและ "สิ่งอื่นที่อยู่ภายในร่างกาย" ของผู้ต้องหา รวบรวมเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดี¹²

ในการที่ฝ่ายรัฐแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา โดยการรบกวนร่างกายผู้ต้องหาเพียงเล็กน้อยเพื่อนำ "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหารวบรวมเป็นพยานหลักฐานที่ถือว่าเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร (reasonable search) คือ การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาดังนี้

- การตรวจบาดแผล¹³

¹² American Jurisprudence (Vol. 29), P. 845.

¹³ คดี *People v. Azpurua* (1943)

- การพิมพ์ลายนิ้วมือ¹⁴
- การเจาะเลือดตรวจพิสูจน์¹⁵
- การพิสูจน์ลมหายใจ¹⁶
- การพิสูจน์ปัสสาวะ¹⁷
- การพิสูจน์น้ำลาย¹⁸
- การพิสูจน์น้ำอสุจิ¹⁹
- การพิสูจน์ขน²⁰
- การพิสูจน์ผม²¹
- การตัดเล็บตรวจพิสูจน์²²

---

¹⁴ คดี Bartle V. Mc. Feelay (1930) 107 NJ Eq 241,
156 A 618

¹⁵ คดี Schmerber V. California, 384 U.S 757, 771 (1965)

¹⁶ คดี People V. Bohezyk (1951) 343 Ill App. 504, 99
NE. 2d 567.

¹⁷ คดี Tom V. State (1952) 95 Okla. Cr. 60, 239 Pac
2d 812.

¹⁸ คดี Brent V. White, 276 F. Supp 386 (E.D La 1967)

¹⁹ คดี Mc Donell V. Hunter, 612 F.Supp. 112, 1127
(S.D. Iowa 1985)

²⁰ คดี Commonwealth V. Tarver, -Mass-, 345 N.E. 2d 671.

²¹ คดี Smith V. U.S. (1950) DC App., 187 Fed. 2d. 192.

²² คดี Cupp V. Murphy, 412 U.S 271 (1973)

สำหรับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ฝ่ายรัฐกระทำเพื่อรวบรวม "สิ่งอื่นที่อยู่ภายในร่างกาย" ของผู้ต้องหาเป็นพยานหลักฐานในคดี จะเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร (reasonable search) เช่นกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเพื่อนำ "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหารวบรวมเป็นพยานหลักฐานดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเพื่อรวบรวม "สิ่งอื่นที่อยู่ภายในร่างกาย" ของผู้ต้องหาเป็นการรบกวนร่างกายเล็กน้อย (minor intrusion) และฝ่ายรัฐได้ปฏิบัติการแสวงหาพยานหลักฐานภายในเงื่อนไขดังนี้²³

1. จะต้องมีความเชื่อได้ว่าผู้ต้องหา "สิ่งอื่นที่อยู่ภายในร่างกาย" ของผู้ต้องหาซึ่งเป็นพยานหลักฐานในคดี เช่น เจ้าพนักงานตำรวจเห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ต้องหากลับแขนเข้าไปในปากเป็นต้น
2. การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหานั้น แพทย์จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติภายใต้วิธีการในทางการแพทย์
3. การใช้กำลังดังกล่าว ให้สามารถทำได้ตามความจำเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติการดังกล่าวได้

2. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 บัญญัติให้การตรวจค้นและยึด
ทำได้เมื่อมี หมายค้นโดยชอบด้วยกฎหมาย (valid search warrant)

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นรบกวนร่างกายเล็กน้อย (minor intrusion) ซึ่งทำให้ฝ่ายรัฐมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นสิ่งที่จะต้องพิจารณาใน

---

²³ John N. Ferdico. Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P 130-131.

ลำดับต่อไปคือเรื่องของหมายค้น ซึ่งบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) บัญญัติถึงเรื่องการตรวจค้นและยึดว่าฝ่ายรัฐมีอำนาจกระทำได้ต่อเมื่อมีหมายค้นโดยชอบด้วยกฎหมาย (valid search warrant)

อย่างไรก็ดี แม้จะมีการบัญญัติเอาไว้ในบทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) ให้การตรวจค้นและยึดทำได้เมื่อมีหมายค้นโดยชอบ (valid search warrant) แต่ศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกาก็ได้มีคำตัดสินเอาไว้ในหลายคดีด้วยกันว่าการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้นไม่เป็นการตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควรทุกกรณี หากเข้าข้อยกเว้นที่ให้ฝ่ายรัฐมีอำนาจตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น²⁴

และสำหรับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ก็เป็นการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น เนื่องจากเข้าข้อยกเว้นที่ทำการตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ซึ่งข้อยกเว้นที่ให้ฝ่ายรัฐมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาโดยไม่ต้องมีหมายค้น คือ²⁵

1. การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to a lawful arrest)

2. การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในกรณีเร่งด่วนเนื่องจากพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่าย (an emergency when evidence is threatened to be destroyed)

ข้อยกเว้นประการแรก การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to a lawful arrest)

²⁴ Peter w. Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 159.

²⁵ Ibid, P. 169.

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to a lawful arrest) เป็นข้อยกเว้นที่ให้อำนาจฝ่ายรัฐแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น²⁶ ซึ่งเป็นอำนาจของผู้บังคับใช้กฎหมายที่ศาลสูงยอมรับมาเป็นเวลานาน²⁷

เนื่องจากการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา เป็นรูปแบบหนึ่งของการค้นหาความจริงจากฝ่ายรัฐในกรณีที่ฝ่ายรัฐทำการตรวจค้นผู้ถูกจับ (search incident to arrest) ซึ่งการตรวจค้นผู้ถูกจับนี้ได้มีคำพิพากษาของศาลสูงที่ตัดสินเกี่ยวกับการตรวจค้นผู้ถูกจับเอาไว้ในหลายคดีด้วยกัน ดังปรากฏอยู่ในคดี Chimel v. California²⁸ ที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐมีหมายจับจำเลยในคดีลักทรัพย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เดินทางไปยังบ้านของจำเลยเพื่อทำการจับกุม แต่เมื่อไปถึงบ้านจำเลยแล้ว เจ้าหน้าที่ได้ค้นบ้านจำเลยโดยอ้างว่าเป็นการตรวจค้นผู้ถูกจับ (search incident to arrest) ศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกาตัดสินว่าเจ้าหน้าที่ที่จับจำเลยไม่มีอำนาจค้นบ้านของจำเลย การค้นเคหสถานจะต้องมีหมายค้นเสมอโดยศาลสูงได้วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับอำนาจการตรวจค้นผู้ถูกจับเอาไว้ว่า ฝ่ายรัฐมีอำนาจตรวจค้นผู้ถูกจับโดยไม่ต้องมีหมายค้นเมื่อ

²⁶ John N Ferdico Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P.169.

²⁷ Peter w.Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 169.

²⁸ 395 U.S. 752 (1969) อ้างใน John N. Ferdico. Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer.

1. การตรวจค้นอาวุธที่ผู้ถูกจับอาจใช้ในการขัดขืนการจับกุมหรือเพื่อหลบหนี

2. การตรวจค้นเพื่อยึดพยานหลักฐานจากบุคคลที่ถูกจับ เพื่อป้องกันการซ่อนเร้นหรือทำลาย

นอกจากนี้ ได้มีคำพิพากษาของศาล ในคดี U.S.V. Robinson²⁰ และคดี Gustafson V. Florida³⁰ ซึ่งศาลสูงมีคำตัดสินแตกต่างจากคดี Chimel คือตัดสินว่า "หากมีการจับโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ก็ทำการตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นอีก เป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควรภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4" การตัดสินในคดี Robinson และคดี Gustafson ได้ให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐทำการตรวจค้นผู้ถูกจับโดยไม่มีข้อจำกัด (full-scale search of the arrestee's person incident to arrest)³¹ จากคำตัดสินในคดีทั้งสองนี้ได้มีศาลมลรัฐหลายศาลด้วยกันที่ไม่เห็นด้วยในการที่จะให้มีการตรวจค้นผู้ถูกจับอย่างไม่มีข้อจำกัด³² เช่นในคดี State V. Kaluna³³ ศาลสูงตัดสินคดีโดยจำกัดการตรวจค้นผู้ถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย

²⁰ 414 U.S. 218 (1973) อ้างใน John N. Ferdico. Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P. 125-126.

³⁰ 414 U.S. 218 (1973) อ้างใน John N. Ferdico. Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P. 125-127.

³¹ Ibid

³² Ibid

³³ 55 Hawii 361, 372, 520 P.2d 51, 60(1974) อ้างใน John N. Ferdico. Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P. 126.

ที่เป็นข้อยกเว้นให้ตรวจค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นเมื่อ (1) เพื่อเป็นการปลดอาวุธของผู้ถูกจับหากเชื่อว่าผู้ถูกจับมีอาวุธ (2) เพื่อพบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เขากลับกุม

สำหรับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา นั้น เนื่อง จากพยานหลักฐานที่ได้รับจากการแสวงหาจากร่างกายผู้ต้องหา เป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เขากลับกุมโดยตรง³⁴ ฝ่ายรัฐจึงมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ เพื่อพบและยึดพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ในการรวบรวมเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา อันเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา เมื่อมีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงไม่ต้องมีหมายค้นอีก โดยมีคำพิพากษาของศาลสูงสุดสนับสนุนเอาไว้ดังนี้

การตรวจบาดแผล

คดี State V. Hand. 242 A. 2d 888 (1968) ศาลสูงวินิจฉัยเอาไว้ว่าการตรวจบาดแผลที่แพทย์ได้กระทำต่อผู้ต้องหา อยู่ในความหมายของการตรวจค้นตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 เมื่อผู้ต้องหาถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย (lawful arrest) ฝ่ายรัฐมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา โดยการตรวจบาดแผลของผู้ต้องหาโดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิปฏิเสธการตรวจบาดแผลได้ในกรณีที่แพทย์ที่ทำการตรวจเป็นฝ่ายปรึกษากับผู้ต้องหาโดยร้องขอให้มีการตรวจโดยแพทย์คนอื่น³⁵

³⁴ Thomas J. Gardner. Criminal Evidence: Principles, Cases and Readings, P 486.

³⁵ American Jurisprudence (Vol. 29), P. 340.

การพิมพ์ลายนิ้วมือ

ศาลสูงสุดตัดสินว่า บทบัญญัติธรรมนุญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ไม่ได้ห้ามในการบังคับให้พิมพ์ลายนิ้วมือ, ฝ่ามือ, ฝ่าเท้าของผู้ต้องหาที่ถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แม้ผู้ต้องหาจะไม่ยินยอมก็ตาม^{๓๑}

ดังนั้น อำนาจรัฐในการบังคับให้ผู้ต้องหาพิมพ์ลายนิ้วมือได้ ก็ต่อเมื่อมีการจับที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว หากไม่มีการจับโดยชอบด้วยกฎหมายก็ไม่อาจบังคับให้ผู้ต้องหาพิมพ์ลายนิ้วมือได้และหากมีการพิมพ์ลายนิ้วมือขณะ ยังไม่มีการจับโดยชอบด้วยกฎหมาย การพิมพ์ลายนิ้วมือเป็นการตรวจค้นที่ไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search) ดังที่มีปรากฏในคำพิพากษาของศาลในคดี David V. Mississippi, 394 U.S. 721 (1969) ที่มีการข่มขืนกระทำชำเราเกิดขึ้นที่บ้านของผู้เสียหายในวันที่ 2 ธันวาคม 1969 และปรากฏลายนิ้วมือและลายฝ่ามือที่ขอบหน้าต่างบ้านของผู้เสียหายซึ่งเป็นสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าเป็นทางเข้าออกของคนร้าย ผู้เสียหายได้บรรยายถึงลักษณะ

---

^{๓๑} Thomas J. Gardner. Criminal Evidence: Principles, Cases and Readings, P 486. และดู John C. Klotter and Carl L. Meier. Criminal Evidence for Police, P. 239.

ดูคำวินิจฉัยของศาลในคดี United States V. Kelley (1932, CA2d NY) 55 F2d 67, 83 ALR 122, คดี Shannon V. State (1944) 207 Ark 658, 182 SW 2d 384, คดี Bartletta V. Mc. Feelay (1930) 107 NJ Eq 141, 152 A2d, คดี Mc Govern V. Van Riper (1945) 137 NJ Eq 24, 43a 2d 514, คดี People v. Sallow (1917) 100 MIsc 447, 165 NYS 915, คดี State V. Rogers (1951) 233 NC 390, 64 SE 2d 572, 28 ALR 2d 1104.

คนร้ายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเพียงแต่ว่าคนร้ายเป็นชายหนุ่มนิโกร พอวันที่ 3 ธันวาคมก็มีการนำเอาคนหนุ่มนิโกรผิด่า 24 คนมายังสถานีตำรวจและมีการพิมพ์ลายนิ้วมือเอาไว้ แล้ว จึงปล่อยตัวไป และจำเลยก็เป็นชายหนุ่มคนหนึ่งที่ถูกพิมพ์ลายนิ้วมือ เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม จนกระทั่งวันที่ 12 ธันวาคม จำเลยก็ได้ถูกควบคุมตัวอีกและมีการพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยอีกเป็นครั้งที่สองเมื่อวันที่ 14 ธันวาคมและจำเลยถูกลงโทษฐานข่มขืนกระทำชำเรา โดยการใช้นิ้วพิมพ์ลายนิ้วมือที่พิมพ์จากจำเลยในชั้นสอบสวนเปรียบเทียบกับสถานที่เกิดเหตุในการลงโทษจำเลยจำเลยได้ยื่นอุทธรณ์ ศาลกล่าวว่าอำนาจการควบคุมจำเลยยังไม่มี ตัดสินว่าลายพิมพ์นิ้วมือที่ได้รับมาเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม "เป็นการได้รับมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย" ศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกาพิพากษากลับไม่ลงโทษจำเลยตามที่ศาลชั้นต้นได้ตัดสิน โดยให้เหตุผลว่า "การควบคุมเพื่อวัตถุประสงค์ในการได้รับมาซึ่งลายพิมพ์นิ้วมือ เป็นสิ่งที่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4" และตัดสินต่อไปว่าการพิมพ์ลายนิ้วมือแม้จะเป็นการรบกวนร่างกายที่เล็กน้อยมาก แต่ก็เป็นการแทรกแซง ความเป็นส่วนตัว เมื่อยังไม่มี การจับโดยชอบด้วยกฎหมายจึงพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลยไม่ได้

แต่หากมีการจับโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แม้ว่าจะมีการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาซึ่งปรากฏภายหลังว่าไม่ได้ มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีอำนาจพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาได้ โดยกล่าวอ้างถึงความเชื่อโดยบริสุทธิ์ใจ (good faith) ในการจับกุมผู้ต้องหาที่เชื่อว่าเป็นผู้กระทำความผิด^{๑๗}

^{๑๗} คดี Ownensby v. Morris (1935, Tex Civ App) 79 SW 2d

เลือดและสิ่งที่ขับออกจากร่างกายผู้ต้องหา

ในคดี *Schmerber v. California* เป็นกรณีที่เจาะเลือดจากผู้ต้องหา โดยไม่ได้ได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหา ซึ่งศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกาตัดสินว่าฝ่ายรัฐมีอำนาจเจาะเลือดจากผู้ต้องหาได้ เพราะมีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว^{๓๘}

สำหรับสิ่งที่ขับออกจากร่างกาย ได้แก่ ลมหายใจ (breath), ปัสสาวะ (urine) น้ำลาย (saliva), น้ำอสุจิ (semen) ก็เป็นการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นการรบกวนร่างกายที่ให้อำนาจฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้เมื่อมีการจับโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เช่นเดียวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาโดยการเจาะเลือด^{๓๙}

ขน

ในคดี *Commonwealth v. Tarver, -Mass-, 345 NE.2d 671 (1975)* ศาลสูงมีคำพิพากษาให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจนำเอาตัวอย่างขนจากผู้ต้องหาเปรียบเทียบกับขนที่เก็บได้จากสถานที่เกิดเหตุในคดีฆาตกรรมที่กระทำซ้ำเราเมื่อมีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{๓๘} Peter w. Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 263.

^{๓๙} John N Ferdico Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P.127.

ผม

การตัดผมของผู้ต้องหาโดยปราศจากหมายหรือความยินยอมของผู้ต้องหาเมื่อผู้ต้องหาถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมายในขณะที่อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อนำผู้ที่ตัดจากผู้ต้องหาเปรียบเทียบกับผมในที่เกิดเหตุลักทรัพย์ การตัดผมผู้ต้องหาไม่เป็นการตรวจค้นและยึดโดยไม่มีเหตุอันควรซึ่งเป็นคำตัดสินของศาลสูงในคดี U.S V. D'Amico, C.A, NY.1969, 408 F. 2d 331 และในคดี Collihen v. U.S, C.A. Neb. 1966, 362 F. 2d 594 ก็มีคำตัดสินเช่นเดียวกัน

เล็บ

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ถูกจับ (arrestee's body) รวมถึงการตัดเล็บผู้ต้องหา เพื่อรวบรวมเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความจริงในคดีโดยมีคำตัดสินของศาลสูงในคดี Collemen V. States (1948) 151 Tex Crim 582, 209 SW 2d 925 ตัดสินว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจตัดเล็บของผู้ต้องหาเพื่อนำไปตรวจพิสูจน์เนื้อเยื่อของผู้เสียหายในคดีข่มขืนกระทำชำเราได้

สำหรับ "สิ่งอื่นที่อยู่ภายในร่างกาย" ของผู้ต้องหาที่ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาจากร่างกายผู้ต้องหาเพื่อรวบรวมเป็นพยานหลักฐานนั้น เมื่อฝ่ายรัฐจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก็มีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวได้ (search incident to lawfull arrest) เพื่อป้องกันการปกปิดซ่อนเร้นพยานหลักฐานนั้น ⁴⁰

ข้อยกเว้นประการที่สอง การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในกรณีเร่งด่วนเนื่องจากพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่าย (An Emergency when evidence is threatened to be destroy)

⁴⁰ Ibid, P. 130.

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในกรณีเร่งด่วนเนื่อง จากพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่ายนี้เป็นข้อยกเว้นที่ฝ่ายรัฐมีอำนาจทำการ แสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาโดยไม่ต้องมีหมายค้น⁴¹

จากคดี *Schmerber V. California* เป็นกรณีที่ศาลตัดสินว่าในชั้น สอบสวนฝ่ายรัฐมีอำนาจเจาะเลือดผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ซึ่งนอก จากศาลให้เหตุผลว่ามีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to a lawful arrest) ดังที่ได้กล่าวมาในข้อยกเว้นประการแรกที่ให้อำนาจตรวจ ค้นโดยไม่มีหมายค้นแล้ว ศาลยังมีการให้เหตุผลอีกว่าเป็นกรณีเร่งด่วนที่ต้องตรวจหา ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเพื่อพิสูจน์ว่าผู้ต้องหาหมิ่นเมาในขณะที่ขับรถหรือไม่ ซึ่ง ต้องทำการเจาะเลือดตรวจพิสูจน์ในทันที เนื่องจากปริมาณของแอลกอฮอล์ใน เลือดจะลดลงเรื่อย ๆ เมื่อเวลาผ่านไป แสดงให้เห็นว่าพยานหลักฐานสูญหาย ได้ในเวลารวดเร็วโดยไม่ต้องออกหมายค้นทั้งที่ ศาลจึงตัดสินว่าการเจาะเลือด ผู้ต้องหาไม่ต้องมีหมายค้นและเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันควร ซึ่งเหตุผลของ ศาลในการตัดสินมี 4 ประการคือ⁴²

1. ผู้ต้องหาถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย
2. ปรากฏว่าพยานหลักฐานสูญหายได้ในเวลารวดเร็ว ไม่อาจออก หมายค้นได้ทันทั้งที่
3. การเจาะเลือดเป็นวิธีการที่รบกวนร่างกายเล็กน้อย
4. วิธีการเจาะเลือดกระทำโดยแพทย์ในโรงพยาบาล

⁴¹ Craig M. Bradley, "Two Models of the Fourth Admendment" Michigan Law Review (Vol. 86), P. 1483

⁴² Peter w.Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 263.

คดี *Schmerber V. California* นี้จึงเป็นกรณีที่เข้าข้อยกเว้นที่ไม่ต้องมีหมายค้น ด้วยเหตุผลที่ว่าเพราะผู้ต้องหาถูกจับโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to lawful arrest) และเหตุผลเพราะเป็นกรณีเร่งด่วนพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่าย

แต่อย่างไรก็ดี การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่ฝ่ายรัฐกระทำได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเข้าตามเหตุผลทั้งสองประการ คือ เพราะมีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเป็นกรณีเร่งด่วนที่พยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่ายดังในคดี *Schmerber V. California* แต่หากปรากฏว่าข้อเท็จจริงในคดีปรากฏเหตุผลใด เพียงเหตุผลเดียวก็เป็นข้อยกเว้นที่ฝ่ายรัฐมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ดังเช่นในคดี *Cupp V. Murphy*, 412 U.S. 291, 93 S.Ct. 2000, 36 L.Ed. 2d 900 (1973) เป็นกรณีที่ยังไม่มีการจับ แต่มีเหตุเร่งด่วนเนื่องจากพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่าย ศาลตัดสินให้มีการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการตัดเล็บของจำเลยตรวจพิสูจน์ โดยตัดสินว่าในชั้นสอบสวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอาจทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของบุคคลโดยไม่มีหมายค้น เมื่อเป็นการควบคุมเพื่อการสอบสวน ซึ่งในคดีไม่ใช่กรณีของการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ถูกจับ (seach incident to arrest) เพราะยังไม่มีมีการจับกรณีที่เกิดขึ้นในชั้นสอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจสังเกตเห็นคราบเปื้อนเป็นจุดอยู่ที่เล็บของจำเลยโดยไม่ได้ได้รับความยินยอมจากจำเลย และกระทำโดยไม่มีหมายเพื่อนำเล็บที่ตัดจากจำเลยไปตรวจหาเนื้อเยื่อและเลือดเปรียบเทียบกับเนื้อเยื่อและเลือดของภรรยาจำเลยที่ถูกจำเลยทำร้าย ผลของการพิสูจน์ปรากฏว่าเนื้อเยื่อและเลือดที่ติดอยู่ที่เล็บของจำเลยเป็นเนื้อเยื่อและเลือดของภรรยาจำเลย เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้เศษเล็บที่ตัดจากจำเลยเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี ซึ่งจำเลยอ้างว่าเศษเล็บที่ตัดจากจำเลยเป็นการตรวจค้นโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ ศาลตัดสินว่า

การตัดเล็บของจำเลยเพื่อนำเป็นพยานหลักฐานเป็นการตรวจค้นที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) ในการตัดสินคดีนี้ศาลได้นำเอาเหตุผลในคดี Chimel มาใช้ตัดสิน ซึ่งคดี Chimel เป็นคดีที่ศาลวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจค้นผู้ถูกจับ (search incident to arrest) โดยให้เหตุผลอยู่ข้อหนึ่งว่าฝ่ายรัฐมีอำนาจตรวจค้นผู้ถูกจับได้เพื่อยึดพยานหลักฐานจากบุคคลที่ถูกจับเพื่อป้องกันการทำลายพยานหลักฐานนั้นและแม้จะปรากฏในคดี Cupp V. Murphy ว่าไม่มีการจับและไม่มีความหมายค้นแต่ศาลก็นำเอาเหตุผลในคดี Chimel มาประกอบการตัดสินโดยการขยายความให้เหตุผลในคดี Chimel รวมถึงการควบคุมตัวด้วย โดยศาลให้เหตุผลว่าการตรวจค้นผู้ถูกควบคุมตัวกระทำได้เมื่อประกอบด้วยข้อเท็จจริงดังนี้

1. จำเลยไม่ถูกจับ แต่ถูกควบคุมตัวเพื่อทำการตัดเล็บ
2. การตรวจค้นมีขอบเขตจำกัด
3. พยานหลักฐาน คือ เลือดที่ติดอยู่ที่เล็บของจำเลยเป็นสิ่งที่สามารถทำลายได้โดยรวดเร็ว
4. จำเลยพยายามทำลายพยานหลักฐานดังกล่าว
5. มีเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ในการจับจำเลย แม้ว่าจำเลยจะยังไม่ถูกจับก็ตาม

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ในกรณีที่ยังไม่มีการจับผู้ต้องหาโดยชอบด้วยกฎหมาย (incident to a lawful arrest) แต่มีกรณีเร่งด่วนเนื่องจากพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่าย (An Emergency when evidence is threatened to be destroyed) จึงต้องประกอบด้วยเหตุผลทั้ง 5 ข้อดังที่ศาลในคดี Cupp V. Murphy ได้ให้ไว้ ซึ่งเหตุผลทั้ง 5 ข้อนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการตัดสินของศาล เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่อาจทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้หากไม่เข้าข้อยกเว้นดังกล่าวดังปรากฏในคดี David v. Mississippi, 394,

394 U.S. 721 (1969) ที่มีการพิมพ์ลายนิ้วมือในชั้นสอบสวนถึง 2 ครั้ง โดยครั้งแรกไม่มีการจับโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่ปรากฏว่าการแสวงหาพยานหลักฐานโดยการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาเป็นกรณีเร่งด่วนเพราะพยานหลักฐานคือลายนิ้วมือ ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงในการที่จะถูกทำลายแต่อย่างใด ดังนั้นหากไม่มีการจับบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจะพิมพ์ลายนิ้วมือโดยอ้างว่าเป็นกรณีเร่งด่วนเพราะพยานหลักฐานอาจถูกทำลายได้โดยง่ายนั้นนำมาอ้างไม่ได้

3. บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 ได้กล่าวถึงเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ที่จะต้องมีในการออกหมายค้นหรือการค้นใด ๆ

เหตุอันควรเชื่อ (probable cause) อาจสรุปได้ว่าประกอบด้วยสิ่งเล็ก ๆ น้อย และองค์ประกอบของหลักฐาน จำนวนยอดซึ่งมีผลต่อข้อสงสัยอย่างมากว่าได้มีอาชญากรรมเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้ว เหตุที่เป็นไปได้นี้ไม่สามารถขึ้นอยู่กับความสังหรณ์ใจหรือความบังดาลใจเท่านั้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ต้องพุดถึงความจริงและพยานหลักฐานอย่างชัดเจนต้องรู้ขึ้นตอนก่อนและหลังจากการจับกุมซึ่งจะได้เพียงพอกับกับ "ข้อสงสัยที่แน่นหนา"⁴³

ระดับความเชื่อตาม probable cause นี้มีความหมายไปในทางที่น่าเชื่อได้อย่างมั่นคงว่า ผู้ต้องหาน่าจะเป็นผู้กระทำความผิด (belief that there is a substantial likelihood that the individual committed a crime)⁴⁴ และเจ้าพนักงานไม่ต้องแน่ใจอย่างปราศจากความสงสัยเพียงแต่มีเหตุผลและมีความรับผิดชอบเท่านั้น

⁴³ รจิต แสงสุก, มาตรการกั้นกรองมูลคดีอาญาก่อนการพิจารณา คดีของศาล, (วิทยานิพนธ์ปริณฎามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 11.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12

สำหรับการพิสูจน์เหตุอันควรเชื่อ (probable cause) นั้นน้อยกว่า การพิสูจน์ความผิด (proof beyond a reasonable doubt) ดังนี้ในคดี Drager V. United States ที่ตัดสินว่าข้อเท็จจริงที่จะถือว่าเป็นเหตุน่าเชื่อ ได้ (probable cause) ไม่จำเป็นต้องถึงขนาดเพียงพอที่จะพิสูจน์ความผิด ของจำเลยในศาล⁴⁵

ในการใช้หลักเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) มีอยู่ในชั้น จับกุมและตรวจค้นหาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment)

เหตุอันควรเชื่อ (probable cause) เป็นสิ่งสำคัญในการตรวจโดย ก่อนเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการตรวจค้นและยึดพยานหลักฐานจะต้องมี probable cause ก่อนเสมอ การขาดไปซึ่ง probable cause ศาลตัดสินว่าเป็น การตรวจค้นโดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable search) (เว้นแต่การตรวจ ค้นบางกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมี probable cause เช่น การตรวจค้นที่เป็น administrative search เป็นต้น)⁴⁶

ในการตรวจค้น (search) นั้นมีการให้คำจำกัดความไว้ว่าเหตุอัน เป็นไปได้ที่จะค้น (probable cause to search)⁴⁷

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁶ Peter w. Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 142.

⁴⁷ รจิต แสงสุก, มาตรการกั้นกรงมุลคดีอาญา ก่อนการพิจารณา คดีของศาล, หน้า 15.

"ในการให้คำจำกัดความว่า probable cause คืออะไรเราไม่มี ความต้องการที่จะตั้งใจว่าคำฟ้องร้องจำเลยนั้นที่จริงได้กระทำไปหรือไม่ กล่าวคือ เราไม่มีความต้องการเลยไปถึงว่าจะต้องเพียงพอฟ้องร้องจำเลย เราจะ เกี่ยวข้องเพียงปัญหาที่ว่า ผู้กระทำมีพื้นฐานที่มีเหตุผลในเวลาทีกระทำเพื่อเป็น หลักประกันว่า กฎหมายนั้นได้ดำเนินบนรากฐานของเหตุผลที่จะค้นได้"

และ probable cause นอกจากจะมีในขั้นตรวจค้นแล้วยังต้องมีก่อน การจับเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการจับโดยมีหมายจับหรือไม่มีหมายจับ ทั้งนี้เพราะการ จับก่อให้เกิด "การยึด" (seizures) สิ่งของจากบุคคล ดังนั้นแม้คำว่า การจับ "arrest" ไม่ปรากฏในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 แต่การจับก่อให้เกิด "การยึด" อันอยู่ในความหมายของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) การจับจึงต้องมี probable cause เสมอ^{๔๘}

ดังนั้น การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาที่เป็นรูปแบบ หนึ่งของการตรวจค้น (search) อันเป็นความหมายภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) จึงต้องมีเหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเสมอ^{๔๙}

การบัญญัติกฎหมายให้อำนาจฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) ซึ่งมีบทบัญญัติกฎหมายจราจร (Automomo-

^{๔๘} Peter w. Lewis. Resource Manual for Professors to Accompany Criminal Procedure : The Supreme court's View Cases, P. 152.

^{๔๙} John N Ferdico Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P.137.

obile and Highway Traffic ที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐาน จากร่างกายผู้ต้องหาโดยให้อำนาจฝ่ายรัฐนำ "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหา รวบรวมเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา

3.1.2 หลักเกณฑ์การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ตามกฎหมายจราจร

กฎหมายจราจร (Automobile and Highway Traffic) ในสหรัฐอเมริกาบัญญัติให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐในการนำส่วนร่างกายอันได้แก่ เลือด, ลมหายใจ, น้ำลาย หรือ ปัสสาวะของผู้ต้องหาตรวจพิสูจน์หาความมีเม้า^{๕๐}

---

^{๕๐} ความมีเม้า (intoxication) ได้มีการให้ความหมายไว้ดังนี้
 พ.ญ. พยอม อิงคตานุวัฒน์ ให้ความหมายของความมีเม้าว่าเป็น
 ภาวะที่มนุษย์และสัตว์มีพฤติกรรมที่ผิดปรกติ อันเกิดจากการเป็นพิษ เช่น พิษจาก
 ยาจากเหล้า หรือสารพิษอย่างอื่น

Black's Law Dictionary ให้ความหมายของความมีเม้าว่าเป็นภาวะ
 ที่บุคคลไม่มีสภาพทางร่างกายหรือจิตใจเหมือนปกติ เนื่องจากเสพย์สารพิษทำให้
 ไม่สามารถมีการกระทำ เช่นบุคคลอื่นทั่วๆ ไป และควมมีเหตุผลเท่ากับในสภาวะ
 ปกติของเขา ตลอดจนการใช้ความระมัดระวังตามปกติ (Term comprehends
 situation where, by reason of drinking intoxicants, and
 individual does not have the normal use of his physical
 or mental faculties, thus rendering him incapable of
 acting in the manner in which an ordinarily prudent and
 caution man, in full possession of his faculties, using
 reasonable care, would act under like conditions)

เนื่องจากอุบัติเหตุที่เกิดบนท้องถนนของประเทศสหรัฐอเมริกาในแต่ละปีเป็นผลมาจากความมึนเมาเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล ซึ่งความเสียหายโดยเฉลี่ยต่อปี คือการขับซึ้นพาหนะในขณะที่มึนเมาทำให้คนตาย 25,000 คน บาดเจ็บ 700,000 คน และค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินประมาณ 20 ล้านดอลลาร์^{๕๑} ความเสียหายอย่างมหาศาลที่เกิดขึ้นนี้ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญต่อปัญหาการขับซึ้นพาหนะในขณะที่มึนเมาโดยบัญญัติเป็นความผิดไว้ในกฎหมายจราจร (Automobile and Highway Traffic) โดยบัญญัติให้เป็นความผิดฐานขับซึ้นพาหนะในขณะที่มึนเมา เมื่อเข้าองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้^{๕๒}

1. ขับซึ้นพาหนะ
2. บนถนนหรือทางหลวง
3. ขณะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งที่ทำให้มึนเมา

หากเข้าองค์ประกอบ 3 ประการขั้นต้นก็เป็นการความผิดฐานขับซึ้นพาหนะขณะมึนเมาตามกฎหมาย Automobile and Highway Traffic ซึ่งต้องรับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ คือ จำคุกหรือปรับหรือทั้งจำและปรับ^{๕๓} โดยไม่จำต้องพิสูจน์เจตนาของผู้ต้องหาเพราะเจตนาไม่ได้เป็นองค์ประกอบของความผิดแต่อย่างใด^{๕๔} สำหรับองค์ประกอบในข้อสามคือ "ขณะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่ง

^{๕๑} Lon Lanza-Kaduce, Donna M. Bishop, "Legal Fictions. and Ciminology: The Jurisprudence of Drunk-Driving"

The Journal of Criminal Law and Criminology (Vol. 77), P.363.

^{๕๒} Lawrence E. Taylor. Drunk Driving Defense, P.9.

^{๕๓} Francis J. Ludes and Harold J. Gilbert. Corpus Juris Secundum (Vol. 61A), P. 367.

^{๕๔} Lawrence E. Taylor. Drunk Driving Defence, P.7

ที่ทำให้มึนเมา" เป็นองค์ประกอบสำคัญในความผิดฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะที่มึนเมาตามกฎหมาย Automobile and Highway Traffic⁵⁵ ซึ่งบัญญัติห้ามขับชี่ยานพาหนะในขณะที่มึนเมาที่เกิดจากสุราหรือยา⁵⁶

¹ Francis J. Ludes and Harold J. Gilbert. Corpus Juris Secundum (Vol. 61A), P. 346.

² American Jurisprudence (Vol. 7A), P. 486.

ดูรายละเอียดในปิยดิศ ศรีตลานนท์, ความมึนเมากับความรับผิดชอบทางอาญา, (วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531), หน้า 13-15 ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงสุราและยาว่า ทำให้เกิดความมึนเมา (intoxication) ได้ โดยเกิดผลต่อผู้เสพ ดังนี้

1. ผลของสุราต่อผู้เสพ

แอลกอฮอล์ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของสุรา และเป็นสารที่มีผลโดยตรงต่อระบบประสาทของผู้เสพ

เมื่อดื่มสุราเข้าไป สุราเกือบทั้งหมดจะถูกดูดซึมเข้าสู่ร่างกายที่กระเพาะอาหารและลำไส้เล็กและเข้าสู่กระแสโลหิตไปเกิดเป็นพิษต่อสมองและระบบประสาท ซึ่งแอลกอฮอล์ไปก่อกำรการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางทำให้เกิดภาวะจากการเป็นพิษทำให้ศูนย์ควบคุมความคิด การกระทำ และการตัดสินใจเสียไป มีผลทำให้ก่ออันตรายต่อผู้อื่นโดยไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีการเปลี่ยนแปลงทางจิตชั่วคราวถึงขนาดโรคจิตจากพิษสุรา (Alcoholic psychoses) อันเกิดจากพิษของสุราโดยเฉียบพลัน (Acute alcoholic intoxication) และความมึนเมาของผู้เสพขึ้นอยู่กับระดับของแอลกอฮอล์ในกระแสโลหิต

2. ผลของยาเสพติดบางกลุ่ม และสารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทต่อผู้เสพ

(ต่อ)

ยาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเป็นสารพิษ (intoxicants) เมื่อมีการนำเข้าสู่ร่างกาย จะมีผลโดยตรงต่อระบบประสาท และสมองทำให้เกิดภาวะจากการเป็นพิษ (intoxication) มีอาการมึนเมาในลักษณะต่าง ๆ กันคือ

ฝิ่น มอร์ฟินและเฮโรอิน เรียกว่ายาเสพติดในกลุ่มนี้ว่า Morphine type ผลของยาเสพติดกลุ่มนี้เกิดจากสารในยางฝิ่นที่เรียกว่า อัลคาลอยด์ (alkaloid) คือมอร์ฟิน โคเคอิน และถ้านำเอามอร์ฟินไปแปรสภาพด้วยกรรมวิธีทางเคมีจะได้สารที่เรียกว่าเฮโรอิน ฤทธิ์ของยาเสพติดกลุ่มนี้ทำให้ผู้เสพย์มีอาการว่วงงุนงงและหลับ

ยาระงับประสาท และยานอนหลับ เรียกกลุ่มนี้ว่า Sedatives and Tranquilizers type มีตัวยาสำคัญในกลุ่มคือบาร์บิจูเรต (barbiturate) และเซโคบาร์บิทัล (secobarbital) หรือที่เรียกว่า Seconal หรือเหล้าแห่งจัดอยู่ในพวกวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทฤทธิ์ของสารกลุ่มนี้ไปกดสมองส่วนกลางทำให้ความคิดอ่านสับสน บุคลิกภาพเปลี่ยนไป

แอมเฟตามีน เรียกว่า Amphetamine type จัดอยู่ในพวกวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทที่บุคคลทั่วไปรู้จักคือ ยาม้าหรือยาขยัน ฤทธิ์ของสารนี้จะกระตุ้นต่อระบบประสาทส่วนกลางทำให้สมองตื่นตัวอยู่เสมอไม่เกิดอาการว่วงงุนงงและขณะเดียวกันทำให้ชีพจร ความดันโลหิตและอัตราการหายใจเพิ่มขึ้น

กัญชา เรียกว่า Cannabis type จัดอยู่ในพวกยาเสพติดที่ไม่ร้ายแรงฤทธิ์ของกัญชามีทั้งกระตุ้นประสาท กล่อมประสาทและออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทหลายอย่างในขณะเดียวกันขึ้นอยู่กับขนาดที่ใช้ผู้เสพย์มีอาการเคลิบเคลิ้มขาดการควบคุมตนเอง การตัดสินใจเสีย ถ้าเสพย์ขนาดสูงจะมีอาการประสาทหลอน การแปรสภาพผิด ไวต่อการสัมผัส มีอาการหลงผิด

การมีเมาสุราหรือยาแสดงให้เห็นถึงการหมดความสามารถในการตัดสินใจและการสูญเสียความสามารถในการขับชี่ยานพาหนะ เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติต่อยานพาหนะได้ในลักษณะที่มีความรอบคอบ, ระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถของเขามืออยู่ตามปกติ จึงเป็นการเพียงพอในการสนับสนุนการลงโทษฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะมีเมาสุรา^{๕๗} ทั้งนี้ไม่หมายความรวมถึงการใช้ยาสำหรับวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์^{๕๘} แต่บุคคลก็อาจถูกลงโทษฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะมีเมาสุราได้หากมีการนำเอายาที่ใช้สำหรับวัตถุประสงค์ทางการแพทย์มาบริโภคร่วมกับสุรา ทำให้เกิดความมีเมาสุราขึ้น โดยยาที่ใช้สำหรับวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ทำให้เกิดความมีเมามากขึ้นเมื่อดื่มสุราร่วมด้วย ซึ่งอยู่ภายในบังคับของกฎหมายที่บัญญัติเป็นความผิดฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะ "อยู่ภายใต้อิทธิพลร่วม ของสุราที่ทำให้มีเมาสุราและยา" เมื่อความมีเมาสุราเกิดขึ้นจากการใช้ยาร่วมกับการดื่มสุราจึงเป็นความผิดที่ต้องรับโทษตามกฎหมายจราจร

(ต่อ)

สารหลอนประสาท เรียกว่า Hallneinogen type สารหลอนประสาทที่สำคัญคือ แอล เอส ดี (LSD : Lysergic acid dicthylamide) จัดเป็นสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิต ประสาท สารนี้จะมีผลโดยตรงต่อ ประสาทการรับรู้ และความคิด ทำให้ประสาทของการรับรู้ทำงานผิดปกติ จะมีอาการประสาทหลอน ทางตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนังมีอาการเห็นสิ่งไม่จริง

ฤทธิ์ของยาเสพติด และสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทนี้ส่วนมากมีผลโดยตรงต่อระบบประสาทในระดับต่าง ๆ กันขึ้นอยู่กับขนาดของการใช้ ซึ่งทำให้ผู้เสพย์เกิดความมีเมาสุรา (intoxication)

^{๕๗} American Jurisprudence (Vol. 7A), P. 487.

^{๕๘} Francis J. Ludes and Harold J. Gilbert. Corpus Juris Secundum (Vol. 61A), P. 343-344.

(Automobile and Highway Traffic)^{๕๐}

การพิจารณาว่าบุคคลใดมีความผิดฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะมีนเมา นั้น ปัญหาเรื่องระดับความมีนเมาเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินความผิด ซึ่งการตรวจระดับความมีนเมาของบุคคลนอกจากจะมีการตรวจทางกายภาพได้แก่ตรวจลักษณะอาการแล้ว ในกฎหมายจราจร (Automobile and Highway Traffic) ยังมีการบัญญัติให้มีการตรวจหาปริมาณของสารที่ทำให้เกิดความมีนเมา จากเลือด, ลมหายใจ, ปัสสาวะ, น้ำลายของบุคคลอีกด้วย^{๕๑}

ระดับอัลกอฮอล์ในเลือดที่ใช้ตัดสินความมีนเมา นั้น ได้มีการกำหนดระดับปริมาณอัลกอฮอล์ในเลือดเป็นมาตรฐานไว้ โดยมลรัฐส่วนใหญ่จะยึดถือเอา 0.10 percent ในการตัดสินว่าผู้ขับชี่ความผิดฐานขับชี่ยานพาหนะในขณะมีนเมา^{๕๑}

^{๕๐} American Jurisprudence (Vol. 7A), P. 487.

^{๕๐} Ibid.

^{๕๑} S.R. Gerber., Practical Use of Results of Biochemical tests for Alcohol. 47 A.B.A.J. 477 (May 1961) P.481

0.00-0.05 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร ปลอดภัย

0.05-0.10 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร ยังเป็นปัญหา

มากกว่า 0.15 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร อยู่ภายใต้

อิทธิพลของความมีนเมา

แต่อาจแบ่งอย่างละเอียดได้ดังนี้

0.00-0.05 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร ปลอดภัย

0.05-0.10 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร อาจมีนเมา

0.10-0.15 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร น่าเชื่อว่ามีนเมา

มากกว่า 0.15 มิลลิกรัมเอซัลอัลกอฮอล์/เลือด 1 มิลลิลิตร อยู่ภายใต้

อิทธิพลของความมีนเมา

แต่ในบางมลรัฐก็มีการกำหนดระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดแตกต่างกันออกไป ดังเช่นใน Utah กำหนดเพียง .08 percent เป็นความผิด และมีมลรัฐที่กำหนด ไว้ในระดับสูงกว่า คือ Georgia กำหนด 0.12 percent , Iowa กำหนด .13 percent, Virginia กำหนด .15 percent และ Colorado กำหนด .15 percent^{๑๒}

อย่างไรก็ดี ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจะลดลงในระยะเวลาที่ผ่านไป การพิสูจน์หาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดจึงต้องกระทำในระยะเวลาอันจำกัด ดังเช่นในมลรัฐ Minnesota การใช้ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเป็นพยานหลักฐานในความผิดฐานขับชานพาหนะในขณะที่เมานำรับฟังได้เมื่อผลการตรวจพิสูจน์ หาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดกระทำภายในเวลา 2 ชั่วโมงนับแต่มีการจับ^{๑๓} แต่หากไม่มีการตรวจพิสูจน์หาความมึนเมาในระยะเวลาจำกัดแล้วผลของการพิสูจน์รับฟังไม่ได้ ดังเช่นใน Wisconsin ได้มีการนำเอาตัวอย่างปัสสาวะของจำเลยตรวจพิสูจน์หาความมึนเมาภายหลังจากที่จำเลยถูกจับเป็นเวลาเกินกว่า 2 ชั่วโมง ดังนั้นผลของการตรวจพิสูจน์ไม่อาจรับฟังได้^{๑๔}

---

^{๑๒} Lon Lanza-Kaduce, Donna M. Bishop, "Legal Fiction. and Ciminology: The Jurisprudence of Drunk-Oriving" The Journal of Criminal Law and Criminology (Vol. 77), P.369.

^{๑๓} John H. Wigmore. A Treatise on Evidence in Trial at Common Law (Vol. 2) Third Edition. Little Brown and Company, 1959, p. 10

^{๑๔} John H. Wigmore. A Treatise on Evidence in Trial at Common Law (Vol. 11) Third Edition. Little Brown and Company, 1959, p. 146

จากการที่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดลดลงในเวลาที่ผ่านไป ทำให้มลรัฐ
 ทั้งหลายเห็นความสำคัญของการรวบรวมพยานหลักฐานในเวลารวดเร็วเพื่อใช้
 เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี จึงมีการบัญญัติให้มีการตรวจพิสูจน์หาความมึน
 เมมาเป็น การให้ความยินยอมโดยปริยาย (implied consent law) กล่าวคือ
 ให้ถือว่าบุคคลใดที่ขับขียานพาหนะบนทางสาธารณะให้ความยินยอมโดยปริยายใน
 การพิสูจน์ความมึนเมมาจากเลือด, ลมหายใจ, ปัสสาวะ หรือน้ำลาย หากเจ้าหน้าที่
 ตำรวจที่จับมีเหตุอันควรเชื่อก่อนทำการจับว่าผู้ต้องหาขับรถในขณะที่มึนเมา^{๕๕} การ
 บัญญัติกฎหมายให้ความยินยอมโดยปริยายนี้เป็นการให้อำนาจฝ่ายรัฐนำเอาตัวอย่าง
 เลือด, ลมหายใจ, ปัสสาวะ หรือน้ำลายของผู้ต้องหามาตรวจพิสูจน์หาความ
 มึนเมาได้ ในเวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมแล้วแต่ผู้ต้องหาก็ปฏิเสธอย่างชัดเจนไม่ยิน
 ยอมให้ทำการตรวจพิสูจน์ ดังนั้นหากผู้ต้องหาไม่รู้สึกรู้ตัว เจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีอำ
 นาจนำตัวอย่างเลือด, ลมหายใจ, ปัสสาวะหรือน้ำลายของผู้ต้องหาตรวจพิสูจน์
 หาความมึนเมาได้^{๕๖} แต่หากผู้ต้องหาปฏิเสธไม่ยินยอมให้ตัวอย่างเลือด, ลมหายใจ,
 ปัสสาวะ, น้ำลาย ตรวจพิสูจน์ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่มีอำนาจนำเอาตัวอย่าง
 ดังกล่าวจากผู้ต้องหาได้ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่าฝืนนำเอาตัวอย่างตรวจพิสูจน์
 หาความมึนเมมาแล้ว ในชั้นพิจารณาผลของการพิสูจน์ดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้^{๕๗}
 แต่อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีอำนาจที่จะยึดหรือเพิกถอนใบขับขี่ของผู้ต้องหา

^{๕๕} Lawrence E. Taylor. Drunk Driving Defence, P.91

^{๕๖} John H. Wigmore. A Treatise on Evidence in Trial at Common Law (Vol. 11) Third Edition. Little Brown and Company, 1959, p. 141.

^{๕๗} Francis J. Ludes and Harold J. Gilbert. Corpus Juris Secundum (Vol. 61A), P. 372.

ได้ในกรณีที่ต้องหาปฏิเสธให้ตัวอย่างเลือด, ลมหายใจ, ปัสสาวะหรือน้ำลายตาม
ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอเพื่อพิสูจน์ความมึนเมา^{๖๘} นอกจากนี้ในชั้นพิจารณา
เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการที่ต้องหาปฏิเสธให้ตัวอย่างในการพิสูจน์ความมึนเมา
เพราะเกรงกลัวผลการพิสูจน์อื่นแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ของผู้ต้องหาเกี่ยวกับ
การกระทำความผิดที่ถูกกล่าวหา^{๖๙} ซึ่งฝ่ายผู้ต้องหาต้องนำสืบในชั้นพิจารณา
ถึงเหตุการณ์ปฏิเสธในการพิสูจน์หาความมึนเมา^{๗๐} ดังเช่นที่ปรากฏใน
New York ที่ผู้ต้องหาในความผิดฐานขับขี้นยานพาหนะในขณะที่มึนเมาได้รับการ
ยกเว้นไม่ต้องพิสูจน์ความมึนเมาทางเคมีเพราะพินปลอมของผู้ต้องหาจะกระเด็น
ออกมาหากเขาเป่าลมหายใจเข้าไปในเครื่องวัดความมึนเมา^{๗๑} แต่แม้ผู้ต้อง
หาไม่อาจให้ตัวอย่างลมหายใจได้ด้วยเหตุผลดังกล่าว แต่การให้ตัวอย่างปัส-
สาวะตรวจหาความมึนเมา เป็นสิ่งที่ผู้ต้องหาสามารถให้ได้ ไม่มีเหตุผลใดที่ผู้
ต้องหาคงจะหยิบยกมาเป็นข้ออ้างในการปฏิเสธได้^{๗๒}

จึงเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า
หน้าอย่างสูงสุด และเป็นประเทศที่ตระหนักถึงสิทธิส่วนตัวของบุคคลเป็นอย่างมาก
ก็ได้มีการยอมรับให้ทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ โดย
บัญญัติให้ความคุ้มครองการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเอาไว้
ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 (Fourth Amendment) การแสวง
หาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในสหรัฐอเมริกาจึงเป็นการให้อำนาจแก่ฝ่าย

^{๖๘} Ibid, p. 367.

^{๖๙} Ibid.

^{๗๐} Lawrence E. Taylor. Drunk Driving Defense, P. 253

^{๗๑} Ibid, p. 254

^{๗๒} Ibid, P. 255.

รัฐอย่างเหมาะสมในการรวบรวมพยานหลักฐานสำคัญในการดำเนินคดี ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

3.2 ประเทศอังกฤษ

การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในประเทศอังกฤษนั้น ฝ่ายรัฐมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ เช่นเดียวกับในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา มีรากฐานกฎหมายเดียวกัน⁷³ เพราะกฎหมายสหรัฐอเมริกามีที่มาจากกฎหมายอังกฤษ⁷⁴ ฝ่ายรัฐจึงมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ แม้ผู้ต้องหาจะไม่ยินยอมซึ่งมีคดีที่สนับสนุนถึงอำนาจของฝ่ายรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในประเทศอังกฤษเช่นคดี R. V. Apicella (1985) Times, 5 Decmber คดีนี้จำเลยถูกลงโทษฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิง 3 คน โดยปรากฏตรวจบอสุจิที่ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา เมื่อนำตรวจบอสุจิไปตรวจวิเคราะห์ปรากฏผลว่าเป็นตรวจบอสุจิของผู้ที่เป็นกามโรค ต่อมาแพทย์ได้นำเอาอสุจิมาจากจำเลย โดยที่เขาไม่ยินยอม และผลของการตรวจสอบอสุจิที่นำมาจากจำเลย ปรากฏว่าเป็นอสุจิที่เป็นกามโรคเช่นเดียวกับตรวจบอสุจิในที่เกิดเหตุ เมื่อคดีอยู่ในชั้นพิจารณาศาลได้ใช้ผลของการตรวจสอบอสุจิในชั้นสอบสวนเป็นพยานหลักฐานลงโทษจำเลย ซึ่งจำเลยต่อสู้ว่าเขาไม่ได้ให้ความยินยอมในการที่แพทย์นำอสุจิไปตรวจสอบ ศาลตัดสินว่าพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของคดี (relevant evidence) สามารถรับฟังได้ (admissibility) หากไม่เข้าข้อยกเว้นของกฎหมายที่ห้ามรับฟัง ดังนั้นพยานหลัก

⁷³ วินัย เกรืองาม. กฎหมายแองโกลอเมริกัน, หน้า 3.

⁷⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

ฐานคือผลการตรวจพิสูจน์สุจริตเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของคดีจึงรับฟังได้

จากคดี R.V. Apicella ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการยอมรับให้นำเอาของเหลว (body fluid) ซึ่งเป็น "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหารวบรวมเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีอาญา เมื่อพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา นั้นเกี่ยวข้องกับประเด็นของคดี (relevant evidence) ในเมื่อไม่เข้าข้อยกเว้นของกฎหมายที่ห้ามการรับฟัง ทั้งนี้มีกฎหมายที่ระบุให้ทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา คือ Road Traffic Act. 1972 ซึ่งได้บัญญัติห้ามขับชี่ยานพาหนะในขณะมึนเมาเอาไว้ กล่าวคือ Road Traffic Act 1972 มาตรา 6(1) ได้บัญญัติให้บุคคลใดที่ขับชี่พาหนะที่เดินด้วยเครื่องยนต์บนถนนหรือทางสาธารณะในขณะที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในลมหายใจ, เลือดหรือปัสสาวะเกินกว่าที่ระดับที่กำหนดเอาไว้เป็นความผิดตามกฎหมายนี้ มีโทษจำคุกหรือปรับ และนอกจากมาตรา 6(1) แล้วในมาตรา 19 ยังบัญญัติให้ เป็นความผิดรวมไปถึงผู้ขับชี่รถจักรยานที่ขับในขณะไม่มีความสามารถในการขับเพราะมึนเมาสุราหรือยา หากฝ่าฝืนมีความผิดและโทษคือ ปรับ สำหรับระดับอับกอลฮอลล์ที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิดนั้น Road Traffic Act 1972 มาตรา 12(2) บัญญัติให้ปริมาณแอลกอฮอล์ในตัวผู้ขับชี่ยานพาหนะต้องไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ดังนี้ คือ 35 ไมโคร - กรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิตรของลมหายใจ (breath specimen), 80 มิลลิกรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิตรของโลหิต (blood specimen), 107 ไมโครกรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิตรของปัสสาวะ (urine specimen)⁷⁵

⁷⁵ Halsbury Law's of England (Vol. 40), P. 397.

ในการตรวจพิสูจน์ว่าผู้ต้องหา มีระดับความมึนเมาเกินกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือไม่นั้น Road Traffic Act 1972 ให้มีการตรวจพิสูจน์ 2 ขั้นตอน ในขั้นตอนแรก (first test) เป็นการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นว่า ผู้ขับขี่มีแอลกอฮอล์อยู่ในร่างกายหรือไม่โดยตรวจพิสูจน์จากลมหายใจ (breath test) ซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบ ตรวจพิสูจน์ลมหายใจจากผู้ขับขี่ได้หากมีเหตุอันควรสงสัย (reasonable cause to suspect) ว่าผู้ขับขี่นั้นได้ขับขี่ยานพาหนะในขณะที่มึนเมา และมีอำนาจด้วยว่าหากสงสัยว่าผู้ขับขี่พาหนะคนใดทำผิดกฎหมายจราจร หรือได้ขับขี่พาหนะในขณะที่เกิดอุบัติเหตุก็ขอให้มีการตรวจหาความมึนเมาได้^{๗๖} ซึ่งหากผู้ขับขี่ฝ่าฝืนไม่ยินยอมให้ทำการตรวจพิสูจน์ลมหายใจ (breath test) โดยปราศจากเหตุอันควร เป็นความผิดตามมาตรา 7(4) ของ Road Traffic Act 1972 จะต้องถูกลงโทษปรับ แต่หากผู้ขับขี่ยินยอมให้ทำการตรวจพิสูจน์ลมหายใจและผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่ามีปริมาณแอลกอฮอล์อยู่ (position) เจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีอำนาจจับผู้ นั้นไปตรวจพิสูจน์หาปริมาณแอลกอฮอล์ว่าเกินกว่าระดับที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจพิสูจน์ครั้งที่สอง

การตรวจพิสูจน์ครั้งที่สอง (second test) จะใช้เป็นพยานหลักฐาน ยืนยันว่าผู้ต้องหาขับขี่ยานพาหนะในขณะที่มึนเมาในชั้นพิจารณาต่อไป โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจร้องขอให้มีการตรวจพิสูจน์หาความมึนเมาได้จาก "ส่วนร่างกาย" ของผู้ต้องหาอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้^{๗๗}

1. การตรวจพิสูจน์ความมึนเมาจากลมหายใจ (breath test)
2. การตรวจพิสูจน์ความมึนเมาจากเลือด (blood test)

^{๗๖} Ibid, p. 394.

^{๗๗} Ibid.

3. การตรวจพิสูจน์ความมึนเมาจากปัสสาวะ (urine test)

ในการตรวจพิสูจน์ครั้งที่สองเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์นี้ ผู้ต้องหาจะต้องยินยอมให้ตัวอย่างลมหายใจ, เลือด หรือปัสสาวะตามที่เจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอ มิเช่นนั้นเป็นความผิดมีโทษตามกฎหมายคือ จำคุกหรือปรับ

การตรวจพิสูจน์หาความมึนเมาจากลมหายใจ (breath test) นี้ Road Traffic Act 1972 มาตรา 8(7) กำหนดให้ผู้ต้องหาให้ตัวอย่างลมหายใจ (breath specimen) แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 ครั้ง เพื่อตรวจพิสูจน์หาระดับแอลกอฮอล์จากลมหายใจ⁷⁸ ซึ่งหากมีผลการตรวจพิสูจน์แอลกอฮอล์จากลมหายใจเพียงครั้งเดียวแล้ว ไม่อาจใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้ ดังปรากฏในคดี Cracknell v. Willis⁷⁹ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องบินได้หยุดรถผู้ต้องหา และทำการตรวจพิสูจน์ลมหายใจในชั้นตอนแรกปรากฏว่ามีแอลกอฮอล์อยู่ (position) เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจ เพื่อทำการตรวจพิสูจน์หาปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจของผู้ต้องหาด้วยเครื่องมือ Lion Intoximeter ในการให้ตัวอย่างลมหายใจ (breath specimen) ในครั้งแรก ปรากฏผลจากการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์ได้ว่าผู้ต้องหาปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้ผู้ต้องหาให้ตัวอย่างลมหายใจครั้งที่สองซึ่งผู้ต้องหาปฏิเสธที่จะให้ตัวอย่างลมหายใจอีกต่อไป ต่อมาผู้ต้องหาถูกฟ้องเป็นจำเลยฐานขับขี้นยานพาหนะในขณะที่มึนเมาตาม มาตรา 6(1) ของ Road Traffic Act 1972 ซึ่งศาลได้ตัดสินว่าผลของการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เพียงครั้งเดียวไม่อาจนำมาปรับพิงลงโทษจำเลยได้

⁷⁸ Ibid, P. 397.

⁷⁹ 3 All England Report 1987

สำหรับปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจ ตามที่ Road Traffic Act 1972 กำหนดไว้คือ 35 ไมโครกรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิลิตรของลมหายใจหรือสูงกว่า แต่การอ่านผลปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจ 2 ครั้งนี้ต่ำกว่าผลของการอ่านได้ 50 ไมโครกรัมต่อ 100 มิลลิลิตรของลมหายใจหรือต่ำกว่าแล้ว ผู้ต้องหาอาจอ้างสิทธิตาม มาตรา 8(4) ของ Road Traffic Act 1972 ในการร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวอย่างเลือด (blood specimen) หรือตัวอย่างปัสสาวะ (urine specimen) ของผู้ต้องหา มาตรวจพิสูจน์ความมั่นใจแทนการพิสูจน์ลมหายใจ (breath specimen)^{๘๐} ซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเลือกให้มีการตรวจหาปริมาณแอลกอฮอล์จากเลือดหรือจากปัสสาวะของผู้ต้องหา และเมื่อมีการตรวจหาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดหรือปัสสาวะแล้วก็นำเอาผลการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดหรือปัสสาวะดังกล่าวมาใช้เป็นพยานหลักฐานโดยที่ไม่คำนึงถึงผลการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจอีกต่อไป^{๘๑}

อย่างไรก็ดี การกำหนดให้ผลการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์ 35 ไมโครกรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิลิตรของลมหายใจหรือสูงกว่าเป็นความผิดฐานขับชยานพาหนะในขณะมึนเมาตาม Road Traffic Act 1972 มาตรา 6(1) แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจใช้ดุลยพินิจ (discretion) ที่จะไม่ฟ้องร้องผู้ต้องหาฐานขับชยานพาหนะในขณะมึนเมาหากปริมาณแอลกอฮอล์ที่อ่านได้นั้นต่ำกว่า 40 ไมโครกรัม ของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิลิตรของลมหายใจ^{๘๒} ทั้งนี้เนื่องจากการ

^{๘๐} Halsbury Law's of England (Vol. 40), P. 397.

^{๘๑} Ibid.

^{๘๒} Bernard Robertson. "Discretion and the Intoximeter"

ตรวจสอบพิสูจน์ปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจนั้น จากการวิเคราะห์ในห้องทดลองแสดงให้เห็นความผิดพลาดที่มีได้ถึง 6 ไมโครกรัม^{๘๓} การตัดทอนจึงคาดได้ว่าเป็นการให้โอกาสในการลงโทษบุคคลโดยผิดพลาดให้น้อยลง^{๘๔} ซึ่งในอังกฤษและเวลส์ก็ได้ยึดถือในทางปฏิบัติไม่ฟ้องร้องผู้ต้องหาฐานขับชီးยานพาหนะในขณะมินเมาเมื่ออ่านผลได้ 39 ไมโครกรัมหรือต่ำกว่า^{๘๕} ดังนั้นเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาในการร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจเลือดหรือปัสสาวะแทนผลการตรวจหาปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจหากปรากฏผลการอ่านได้ 50 ไมโครกรัมต่อ 100 มิลลิตรของลมหายใจหรือต่ำกว่าดังบัญญัติอยู่ในมาตรา 8(4) ของ Road Traffic Act 1972 นั้น ถ้าปรากฏผลการอ่านปริมาณแอลกอฮอล์จากลมหายใจได้ 39 ไมโครกรัมหรือต่ำกว่าซึ่งไม่ถึงระดับปริมาณแอลกอฮอล์อันเป็นความผิดฐานขับชီးยานพาหนะในขณะมินเมาแล้วก็ไม่ต้องตรวจหาปริมาณแอลกอฮอล์จากตัวอย่างเลือดหรือปัสสาวะอีก^{๘๖}

จากการตรวจพิสูจน์หาปริมาณแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะจากตัวอย่างลมหายใจ, เลือดหรือปัสสาวะของผู้ต้องหา หากมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่ถึงระดับที่กำหนดไว้ไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย แต่หากมีระดับแอลกอฮอล์ดังที่กำหนดเอาไว้ก็เป็นความผิดซึ่งต้องรับโทษตามกฎหมาย คือ จำคุกหรือปรับดังได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น แต่ทั้งนี้ผู้ต้องหาอาจอ้างเหตุผลในการต่อสู้คดีในชั้นพิจารณาดังนี้^{๘๗}

1. เขาได้ดื่มแอลกอฮอล์หลังจากขับชီးยานพาหนะ แต่ก่อนการตรวจพิสูจน์

^{๘๓} Ibid

^{๘๔} Ibid

^{๘๕} Ibid

^{๘๖} Ibid

^{๘๗} Halsbury Law's of England (Vol. 40), P. 400.

2. เขาไม่มีเจตนาให้ปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายเกินกว่าระดับที่กฎหมายกำหนด

เนื่องจากการขับขีพาทะในขณะมีนเมาตาม Road Traffic Act 1972 จะเป็นความผิดต่อเมื่อมีเจตนาในการทำให้ตนเองมีนเมา หากขาดเจตนาแล้วไม่เป็นความผิด^{๘๘} ซึ่งข้อต่อสู้สำหรับการขาดเจตนา มีได้ดังนี้^{๘๙}

ก. ต่อบู้ว่าได้ดื่มของมีนเมาเจือปนอยู่ โดยไม่ทราบว่ามี การเติมของมีนเมาลงในเครื่องดื่ม

ข. ต่อบู้ว่าได้ดื่มของมีนเมาจากกว่าที่เคยดื่มปกติ โดยมีผู้นำมา ให้ดื่มซึ่งเขาไม่ทราบถึงของมีนเมาที่เพิ่มขึ้นนั้น

ค. ต่อบู้ว่า เขาไม่ทราบว่ายาก็เขากินเข้าไปผสมแอลกอฮอล์อยู่

ง. ต่อบู้ว่า เขาไม่ทราบว่เครื่องดื่มที่เขาดื่มถูกปรุงด้วยเหล้าไวน์

จ. ต่อบู้ว่า เขทำงานในบรรยากาศที่อบอวลไปด้วยแอลกอฮอล์ และแอลกอฮอล์ซึมซาบเข้าร่างกายเขาโดยเขาไม่ได้ดื่ม

แต่แม้ว่าจะมีการกล่าวอ้างถึงการขาดเจตนามีนเมาของฝ่ายผู้ต้องหา ในการต่อสู้คดีเพื่อให้พ้นผิดฐานขับขีพาทะในขณะมีนเมา หรือ มีการให้ดุลยพินิจ (discretion) แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะไม่ฟ้องร้องผู้ต้องหาฐานขับขีพาทะในขณะมีนเมาหากปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 40 ไมโครกรัมของแอลกอฮอล์ต่อ 100 มิลลิลิตร ของลมหายใจดังกล่าวข้างต้นก็ตาม แต่ตามกฎหมายจราจร Road Traffic Act 1972 ของประเทศอังกฤษก็บัญญัติ

---

^{๘๘} Ronald C. Denney. "The use of breath and blood Alcohol Values in Evaluating" Hip Flask "Defenses" New Law Journal (vol. 136), 1986, P. 923.

^{๘๙} Ibid.

กฎหมายสนับสนุนถึงการให้ความสำคัญแก่พยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาตาม Road Traffic Act 1972 คือมีบทกำหนดโทษแก่ผู้ต้องหาที่ปฏิเสธไม่ให้ตัวอย่างลมหายใจ, เลือด หรือปัสสาวะโดยปราศจากเหตุอันควร ในกฎหมายจราจร Road Traffic Act 1972 ดังที่กล่าวมาแล้ว

อังกฤษจึงเป็นประเทศหนึ่งให้เห็นความสำคัญของพยานหลักฐานที่ได้รับจากการแสวงหาจากร่างกายผู้ต้องหาในการพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาได้เป็นอย่างดีโดยการบัญญัติกฎหมายให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญา

3.3 ประเทศอื่นๆ

ประเทศที่มีบทบัญญัติกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา โดยบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คือประเทศเยอรมัน ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 81a โดยบัญญัติไว้ดังนี้^{๕๐๐}

"มาตรา 81a (การตรวจร่างกาย การตรวจเลือด)

(1) การตรวจร่างกายผู้ต้องหา เพื่อที่จะค้นหาข้อเท็จจริงโดยวิธีที่มีประโยชน์ที่สุดให้ทำได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ การเจาะเลือดมาตรวจและการจับต้องร่างกายซึ่งกระทำโดยแพทย์ตามวิธีการของการประกอบโรคศิลปะ ในอันที่จะตรวจร่างกายนั้นให้กระทำได้ แม้ผู้ต้องหาจะไม่ให้ความยินยอมก็ตาม เมื่อการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นที่น่ากลัวว่าจะเกิดผลร้ายแก่สุขภาพอนามัยของผู้ต้องหา

^{๕๐๐} วิกุรย์ อังประพันธ์, "การประเมินผลจากพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์", บทบัญญัติ, เล่มที่ 29, 2515 : 812.

(2) ให้ศาล พนักงานอัยการ หรืออัยการผู้ช่วยมีอำนาจที่จะสั่งให้ยึดระยะเวลาการตรวจนั้นออกไป ถ้าเป็นที่เห็นว่าผลจากการตรวจนั้นจะทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้.

คำว่าแพทย์ในมาตรา 81a นี้ศาลเยอรมันเคยวินิจฉัยไว้ว่า ต้องเป็นแพทย์ที่ได้ขึ้นทะเบียนรับอนุญาตให้ทำการประกอบโรคศิลปะแล้วเท่านั้น แพทย์ฝึกหัดเจาะเลือดเช่นนี้ไม่ได้ และแพทย์ต้องลงมือเจาะเลือดเองด้วยจะสั่งให้พนักงานตำรวจ พยาบาลหรือผู้ช่วยอื่น ๆ ทำแทนก็ไม่ได้^๑

จึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศเยอรมันได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเอาไว้อย่างชัดเจน แสดงถึงการยอมรับให้ทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด และนอกจากนี้แล้วแม้แต่ในประเทศเพื่อนบ้านของไทยคือประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย เองก็ได้มีการยอมรับให้ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายชัดเจนเกี่ยวกับการพิสูจน์ยาเสพติดในร่างกายผู้ต้องหา กล่าวคือประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเพื่อตรวจหาปริมาณยาเสพติดในร่างกายผู้ต้องหาโดยบัญญัติไว้ในกฎหมายชื่อ The Misuse of Drug Act, 1973 และกฎหมายของมาเลเซียที่ให้อำนาจรัฐเช่นเดียวกันคือกฎหมาย Laws of Malaysia Act 283 ดังจะได้กล่าวโดยลำดับดังนี้

ประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ซึ่งการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศสิงคโปร์นี้เป็นผลจากการบังคับใช้กฎหมายคือ The Misuse of Drug

^๑ เรื่องเดียวกัน.

Act, 1973 ซึ่งกฎหมายนี้ได้รวมถึงบทบัญญัติที่ให้อำนาจ รัฐในการบังคับให้มีการตรวจพิสูจน์ หาปริมาณยาเสพติดในร่างกายของบุคคล โดยมีมาตรา 6 (b) ที่บัญญัติให้บุคคลใดที่เสพยาเสพติดเข้าไปเป็นความผิดตามกฎหมาย และบทบัญญัติมาตรา 33(1) ก็ให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐในการบังคับให้มีการตรวจพิสูจน์เสพยาเสพติดในร่างกายของบุคคล ในมาตรา 33(1) นี้หัวหน้าของ The Central Narcotics Bureau อาจเรียกร้องให้บุคคลใด ๆ ที่สงสัยว่าเป็นผู้ติดยาเสพติดได้รับการตรวจสอบ หรือ สังเกตโดยเจ้าหน้าที่ทางแพทย์ของรัฐ ในการตรวจพิสูจน์มีการกำหนดให้นำเอาตัวอย่างปัสสาวะของผู้ต้องสงสัยตรวจพิสูจน์ โดยบัญญัติในมาตรา 28(1) ดังนี้

"เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดกระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดตามมาตรา 6(b) อาจเรียกร้องให้บุคคลนั้นให้ตัวอย่างปัสสาวะเพื่อการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดในปัสสาวะของผู้นั้น"^{๑๒}

มาตรา 28(1) ของกฎหมาย The Misuse of Drury Act 1973 ของสิงคโปร์จึงเป็นบทบัญญัติกฎหมายที่บังคับเอาของเหลวจากร่างกายบุคคลคือปัสสาวะตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดซึ่งฝ่ายผู้ต้องสงสัยจะต้องยินยอมให้ตัวอย่างปัสสาวะในการตรวจพิสูจน์ หากไม่ยินยอมเป็นความผิดดั่งบัญญัติเอาไว้ในมาตรา 28(2) ดังนี้

^{๑๒} ถ้อยคำภาษาอังกฤษมีดังนี้ "Any Officer of Bureau, immigration officer or police not below the rank of sergeant may, if he reasonably suspects, any person to have committed an offense under paragraph (b) of section 6, require that person to provide a specimen of his urine for a urine test"

"บุคคลใดซึ่งไม่ให้ตัวอย่างปัสสาวะ ภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ร้องขอตรวจพิสูจน์ตามมาตรา 28(1) โดยปราศจากข้ออ้างที่มีเหตุผล เป็นความผิดตามกฎหมาย"

ความผิดฐานปฏิเสธไม่ยินยอมให้ตัวอย่างปัสสาวะตรวจพิสูจน์ตามมาตรา 28(2) ข้างต้นนั้นเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา คือจำคุกไม่เกิน 3 ปี, ปรับ 5,000 เหรียญหรือทั้งจำและปรับ แต่ความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษตามมาตรา 6(b) นั้นไม่มีโทษทางอาญาแต่อย่างใด กล่าวคือให้ส่งตัวผู้ต้องสงสัยที่ผลของการตรวจพิสูจน์ปรากฏออกมาว่าเป็นผู้ติดยาเสพติดไปทำการบำบัดรักษาหรือนำไปฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือทั้งบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพโดยไม่นำไปลงโทษในทางอาญา

นอกจากประเทศสิงคโปร์แล้ว ก็มีประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยอีกประเทศหนึ่งที่มีกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาเพื่อพิสูจน์ยาเสพติดในร่างกายผู้ต้องหา เช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์

ประเทศมาเลเซียมีกฎหมาย Laws of Malaysia 283 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดใช้บังคับเมื่อปี ค.ศ. 1983 โดยกฎหมายนี้บัญญัติให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐบังคับให้ผู้ต้องสงสัยตรวจพิสูจน์สารเสพติดเช่นกันกับกฎหมาย The Misuse of Drug Act 1973 ของประเทศสิงคโปร์ กล่าวคือ ใน Laws of Malaysia 283 มาตรา 3(1) บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจควบคุมบุคคลใด ๆ ซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ติดยาเสพติด และมาตรา 3(2) บัญญัติให้บุคคลซึ่งอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามมาตรา 3(1) ถูกควบคุมได้ใน 24 ชั่วโมงเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติด และมาตรา 4 บัญญัติให้มีการตรวจพิสูจน์ได้ในภายหลัง หากว่าการตรวจพิสูจน์ยังไม่กระทำภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่มีการควบคุมผู้ต้องสงสัยโดยบุคคลซึ่งต้องสงสัยดังกล่าวจะต้องให้การตรวจพิสูจน์ มิเช่นนั้นจะมีความผิดและถูกลงโทษ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 5(2) ที่กำหนดโทษ

เอาไว้ คือจำคุกเป็นระยะเวลา 3 เดือน หรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ

จากบทบัญญัติกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้นไม่ว่าจะเป็นประเทศเยอรมัน, ประเทศสิงคโปร์ หรือมาเลเซีย ต่างก็ได้มีบทบัญญัติกฎหมายให้อำนาจแก่ฝ่ายรัฐทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ในลักษณะของการ "บังคับ" ซึ่งผู้ต้องหาต้องยินยอมให้ทำการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกาย หากฝ่าฝืนมีความผิดซึ่งมีโทษในทางอาญาและการบัญญัติกฎหมายในลักษณะบังคับดังกล่าวทำให้ประเทศเหล่านี้ประสบผลสำเร็จในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในประเทศของตน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย